

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

TAE 2025 pl 35 HE 109/2024 vp Asunto- ja ympäristöjaosto

Timo Jaakkola
27.9.2024

Pääluokka 35, yleistä

- Pääluokan 35 talousarvion kokonaissumma 252 milj. euroa on 9,1 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Muutos johtuu pitkälti momentin 35.20.95 InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus määrärahasta, 5,8 milj. euroa, ja vesitietojärjestelmä- ja -luvitus -hankkeesta 3,6 milj. euroa sekä Metsoon ja Helmi-ohjelmaan tehdystä lisäyksestä, 1,75 milj. euroa..
- Pääluokkaan kohdistuu 4,8 milj. euroa tuottavuustoimenpiteitä. Hallituksen päätösten mukaisesti säästimme 4,9 milj. euroa mutta momentille 35.10.23 ennen riittä tullut 100 000 euron lisäys kompensoi säästön.

Tuottavuustoimenpiteiden kohdennussuunnitelma (euroa)

	2025
35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot	560 000
35.01.04 Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot	330 000
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	200 000
Muut yksilöidyt säästökohteet	3 810 000
Yhteensä	4 900 000

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

	2023 toteutuma/arvio	2024 arvio	2025 arvio
Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen			
— Helmi- ja METSO-ohjelmien edistyminen ympäristöministeriön hallinnonalalla, ohjelmien toimenpiteiden kokonaistavoitteesta keskimäärin saavutettu, %	63,1	66,3	68,5
— Suomen kasvihuonekaasupäästöjen kokonaispäästöt ilman maankäyttösektoria, Mt CO ₂ -ekv.	43,6	41,4	39,3
Vihreä siirtymä on kasvun perusta			
— Materiaalien kiertotalousaste, %	4,5	5,5	6,0
— Uutta toimintaa ja toiminnan muutoksia koskevien ympäristönsuojelulain mukaisten lupa-asioiden mediaanikäsitelyaika, kk	10,5	10	10
— Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto, milj. euroa	54 400	55 000	56 000
Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa			
— Asuntoaloitusten määrä, kpl	20 000	20 000	25 000

Luku 35.01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

- Lukuun varataan 92,3 milj. euroa (84,3 Me v. 2024 ja 37 % pääluokan määrärahoista), Määräraha kasvaa 9 %.
- 35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenomäärärahoihin kuuluu henkilöstö- ja osastojen toimintamäärärahan lisäksi myös päätöksentekoa palvelevien selvitysten, ICT-, arviointien ja tutkimuksen rahoituksen, kv. toiminnan ja Tukesille varatun erityismäärärahan.
 - Momentille siirretään lakkautettavan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenomääräraha, 6,1 milj. euroa.
- 35.01.04 Suomen ympäristökeskuksen määrärahoja kasvattaa EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoituksen kasvaminen 743 000 euroa (2,3 milj. euroa vuonna 2025), tutkimuslaitosten post doc –ohjelma, 430 000 e ja RYTJ:n (Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä) ylläpito, 1,8 milj. euroa.
- Momentille 35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon varataan 2,025 milj. euroa. Momenttiin kohdistuu 400 000 euroa säästöjä. Toisaalta sille lisättiin 235 000 euroa Pidä Saaristo Siistinä ry:lle.

Luku 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

- Lukuun 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelun menoihin ehdotetaan 135,3 milj. euroa (132,4 Me v. 2024 ja 54 % pääluokan määrärahoista). Määräraha kasvaa 2 %.
- Luvun määrärahoja kasvattaa momentin 35.10.23 vesitietojärjestelmä ja luvitus -hanke, 3,6 milj. euroa. Hanke lisää vesitiedon avointa saatavuutta yrityksille ja kansalaisille, mikä sujuvoittaa lupamenettelyjä ja edistää uusia investointeja
- Luonnonsuojeluun ja luonnon virkistyskäyttöön on varattu yhteensä n. 103 milj. euroa momenteille 35.10.21, 35.10.52 ja 35.10.63.
- Helmi-ohjelmaan on varattu 21,5 milj. euroa ja Metsoon 21,36 milj. euroa. Nykyinen METSO-ohjelma päättyy vuonna 2025, ja tavoitteet tullaan saavuttamaan. Helmi-ohjelman periaatepäätöksen mukaisen tavoitetason saavuttaminen on haasteellista. Helmin yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteen taso on asetettu huomioiden nykyinen rahoitustaso.
- Vesiensuojeluun ja -hoitoon on varattu 19,9 milj. euroa. Ilmastotyöhön on varattu 1,26 milj. euroa, kiertotalouteen 0,56 milj. euroa ja maaperän suojeluun 2,77 milj. euroa.
- Ympäristövahinkorahasto aloittaa toimintansa (momentti 35.10.67). Tähän on varattu määrärahaa 3 milj. euroa.

Luku 35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

- Lukuun 35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen ehdotetaan 24,4 milj. euroa (26,2 Me v. 2024 ja 10 % pääluokan määrärahoista). Määräraha vähenee 7 %.
- Vähentämisen syynä on rakennetun ympäristön tietojärjestelmähankkeen päättymisen (3 Me), korjausavustusten vähentäminen (2 Me) 7,55 milj. euroon, joka suunnataan pääosin hissien jälkiasennusten sekä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausten tukemiseen ja Aran lakkauttaminen (6,1 Me).
- Toisaalta lukuun sisältyvät uusina InvestEU-ohjelma (5,8 Me) ja momentti 35.20.33 Ohjelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen (3,65 Me). Ko. ohjelmaan on varattu myös YM:n toimintamenoihin 0,35 milj. euroa eli yhteensä 4 milj. euroa.
- Asumisneuvontaan (35.20.31) varataan 2 milj. euroa.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen lakkauttaminen

- Ara siirretään osaksi ympäristöministeriötä 1. tammikuuta 2025 alkaen. Asiasta käydään yhteistoimintaneuvottelut yhteistoiminnasta valtion virastoista ja laitoksista annetun lain edellyttämällä tavalla.
- Aran tehtävät ja henkilöstö siirtyvät ympäristöministeriöön.
- Lakiehdotus Aran kumoamisesta annettiin eduskunnalle vuoden 2025 talousarvioesityksen yhteydessä. Uutta keskusta koskevasta lainsäädännöstä annetaan eduskunnalle erillinen esitys myöhemmin.

Valtion asuntorahasto

- Korkotukivaltuuksia valtion tukemaan sosiaaliseen asuntotuotantoon kohdennetaan 1,75 mrd. euroa sekä takauslainavaltuuksia 100 milj. euroa ja asunto-osakeyhtiöiden perusparannuslainojen valtiontakauksia 100 milj. euroa. Valtaosa valtion tukemasta asuntotuotannosta kohdistetaan suurille kaupunkiseuduille.
- Erityisryhmien asuntojen rakentamista ja korjaamista tuetaan korkotukilainoituksen lisäksi 15 milj. euron investointiavustuksilla. Avustukset kohdennetaan erityisesti pitkäaikaisasunnottomien ja vammaisten asumisen tukemiseen siten, että vammaisten asumiseen liittyvät hankkeet turvataan.

Kipupisteet

- Akkuasetus, TEM hakenut Tukesille 2 htv:tä.
- EU:n jätteensiirtoasetuksen toimeenpano. Tarve tietojärjestelmän päivittämiselle ja linkittämiselle komission järjestelmiin, arviolta 100 000 e (SYKE).
- EU:n POP-asetuksen toimeenpano. SYKE esittänyt lisätyökuukausia (70 000 e)
- CRMA, Critical Raw Materials Act, VM:n AVI-momentille. Valmistelua on tehty YM:ssä.

Kiitos

Timo Jaakkola
timo.jaakkola@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment